Dosarul nr. 2r-3800/23 (dosar electronic 2-23144613-02-2r-20112023)
Judecătoria Chişinău, judecător Violeta Gîrleanu

D E C I Z I E

mun. Chișinău 23 ianuarie 2024

Colegiul civil, comercial și
de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
în componența:
Președintele ședinței, judecător Ana Panov
Judecătorii Viorica Mihaila şi Vitalie Cotorobai

examinând, în lipsa părților, recursul declarat de avocatul Baș Andrei, în interesele „Evva Partners" S.R.L., împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 25 octombrie 2023, de restituire a cererii adoptată în cauza civilă inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de „Evva Partners" S.R.L. către Coțur Olga privind constatarea nulității absolute a contractului de locațiune nr.11052023 din 11.05.2023, încasarea sumei și cheltuielilor de judecată, -

c o n s t a t ă :

La 10 octombrie 2023 avocatul Baș Andrei, acționînd în numele și interesele reclamantei „Evva Partners" S.R.L., în baza mandatului avocațial nr. ***** din 11 septembrie 2023, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Coțur Olga, solicitând constatarea nulității absolute a contractului de locațiune nr. 11052023 din 11.05.2023, încheiat între „Evva Partners" S.R.L. și Coțur Olga.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 16 octombrie 2023 s-a dispus a nu da curs cererii de chemare în judecată, potențialului reclamant fiindu-i acordat un termen de 5 zile din momentul primirii copiei de pe încheiere, pentru lichidarea neajunsurilor și, anume, prezentarea diferenței taxei de stat în mărime de 18206 MDL.

La data de 23.10.2023, prin intermediul cancelariei, de către reprezentantul reclamantei „Evva Partners" S.R.L., avocatul Baș Andrei, a fost depusă cerere de înlăturare a neajunsurilor, fiind anexată confirmarea achitării taxei de stat în mărime de 450 lei.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 25 octombrie 2023, a fost restituită cererea de chemare în judecată depusă de „Evva Partners" S.R.L. către Coțur Olga privind constatarea nulității absolute a contractului de locațiune nr. 11052023 din 11.05.2023, încasarea sumei și cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, pe motiv că reclamantul nu a

înlăturat în termenul acordat de instanță neajunsurile indicate în încheierea, prin care nu s-a dat curs cererii.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 9 noiembrie 2023 reprezentantul reclamantei „Evva Partners" S.R.L., avocatul Baș Andrei, a declarat recurs împotriva actului judiciar sus-numit, solicitând casarea acestuia și restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs partea recurentă a indicat, că instanța de fond eronat a ajuns la concluzia privind cuantumul taxei de stat în valoare de 18206 lei, or, obiectul prezentului contract constituie darea în locaţiune de Coțur Olga a bunului imobil cu nr/cadastral *****, amplasat pe str. M.Kogălniceanu, 40 of. 1 mun. Chișinău, către „Evva Partners" S.R.L., contract a cărei nulitate a fost solicitată de locatar. Astfel, consideră că solicitarea privind declararea nulităţii absolute a contractului de locaţiune nr. 11052023 din 11.05.2023 poartă un caracter nepatrimonial, deoarece contractul de locaţiune nu a produs efecte juridice, fiind lovit de nulitatea absolută provocată de viciul de consimțământ.

Totodată, declară partea că potrivit Actului de verificare din 11.09.2023 privind deconectările reciproce între „Evva Partners" S.R.L. şi Coțur Olga, reiese că la 15.05.2023 a fost transferată suma de 45134,29 lei către Coțur Olga, cu titlu de prima lună de chirie şi suma de garanţie în mărime de 15000 lei. Respectiv, ca urmare a constatării nulităţii contractului de locaţiune, Coțur Olga are obligaţia de a restitui suma de 15000 lei cu titlu de garanţie. Subsidiar a relevat, că în conformitate cu art. 3 pct. (1) lit. (a) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, taxa de stat constituie 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată.

Prin urmare, susține că taxa de stat va constitui 3% din suma încasată, ceea ce reprezintă 450 lei, iar pentru pretenția privind nulitatea actului juridica a făcut dovada achitării taxei de stat în cuantum de 100 MDL.

Consideră, că instanța de fond eronat a ajuns la concluzia de a restitui cererea de chemare în judecată, ţinând cont că neajunsurile au fost înlăturate în termenul stabilit

La cererea de recurs declarată, intimata Coțur Olga, de și a fost informată despre examinarea recursului, nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus opinia vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Studiind materialele dosarului în coroborare cu pretențiile recurentului, motivele de fapt și temeiurile de drept expuse și invocate de acesta în cererea de recurs în coroborare cu legislația pertinentă cauzei, Colegiul consideră recursul ca fiind întemeiat şi care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile, calculat din data comunicării încheierii.

În speță Colegiul constată, că cererea de recurs a fost înaintată în termen, deoarece actul judiciar a fost emis la data de 25 octombrie 2023, iar recursul depus la data de 9 noiembrie 2023. Astfel, Colegiul atestă că recursul a fost declarat în a 15-a zi din data emiterii actului judecătoresc atacat.

Cadrul legal pertinent aplicabil cauzei.

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod și de alte Legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Totodată, în corespundere cu prevederile art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, încheierea judecătorească privind restituirea cererii de chemare în judecată se supune recursului.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Potrivit art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet de 3 judecători, în baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Conform prevederilor art. 171 alin. (1) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art. art. 166 şi 167 alin. (1) lit. lit. a), b), c) şi e) Cod de procedură civilă, judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor. Potrivit alin. (2) din același articol, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Situația de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanție de recurs.

Materialele cauzei denotă faptul, că la 10 octombrie 2023 avocatul Baș Andrei, acționând în numele și interesele reclamantei ,,Evva Partners" S.R.L., în baza mandatului avocațial nr. ***** din 11 septembrie 2023, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Coțur Olga, solicitând constatarea nulității absolute a contractului de locațiune nr. 11052023 din 11.05.2023, încheiat între ,,Evva Partners" S.R.L. și Coțur Olga.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 16 octombrie 2023 s-a

dispus a nu da curs cererii de chemare în judecată, potențialului reclamant fiindu-i acordat un termen de 5 zile din momentul primirii copiei de pe încheiere, pentru lichidarea neajunsurilor și, anume, prezentarea diferenței taxei de stat în mărime de 18206 MDL.

La data de 23.10.2023, prin intermediul cancelariei inbstanței, reprezentantul reclamantei ,,Evva Partners" S.R.L., avocatul Baș Andrei a depus cerere de înlăturare a neajunsurilor, fiind anexată confirmarea achitării taxei de stat în mărime de 450 lei pentru pretenția de restituire a prestației.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 25 octombrie 2023, a fost restituită cererea de chemare în judecată depusă de ,,Evva Partners" S.R.L. către Coțur Olga privind constatarea nulității absolute a contractului de locațiune nr. 11052023 din 11.05.2023, încasarea sumei și cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, pe motiv că reclamantul nu a înlăturat în termenul acordat de instanță neajunsurile indicate în încheierea, prin care nu s-a dat curs cererii.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 9 noiembrie 2023 reprezentantul reclamantei ,,Evva Partners" S.R.L., avocatul Baș Andrei a declarat recurs împotriva actului judiciar sus-numit, solicitând casarea acestuia și restituirea cauzei la rejudecare.

Astfel, după cum a fost indicat anterior, instanța de fond a emis încheierea, prin care nu a dat curs cererii și, ulterior, din motivul neînlăturării neajunsurilor indicate a dispus restituirea acțiunii în baza art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă.

Însă, Colegiul atestă că prima instanță incorect a restituit cererea de chemare în judecată. Or, după cum a fost indicat anterior, instanța de fond a obligat reclamantul să achite diferența taxei de stat în mărime de 18206 MDL, calculată prin prisma prevederilor art. 87 alin. (1) lit. h) Cod de procedură civilă, potrivit căruia valoarea acţiunii se determină din suma totală a chiriei în termenul rămas de valabilitate a contractului, dar nu mai mult decât pe 3 ani - în acţiunile de reziliere a contractului de locaţiune. Or, anume în acest mod a calculat instanța de fond cuantumul taxei de stat.

În acest context Completul accentuează faptul, că obiectul prezentului contract constituie darea în locaţiune de Coțur Olga a bunului imobil către ,,Evva Partners" S.R.L. Totodată, potrivit pretențiilor din acțiune, locatarul a solicitat declararea nulității absolute a respectivului contract, cu punerea în poziția inițială a părților prin obligarea locatorului de a restitui suma de 15000 lei, primită cu titlu de garanţie.

Respectiv, concluzia instanței de fond în acest sens este una incorectă și contrară situației faptice real existente și cadrului legal aplicabil. Or, în conformitate cu prevederile art. 3 pct. (1) lit. (a) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, taxa de stat constituie 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată. Prin urmare, reclamanta corect a achitat taxa de stat ce

constituie 3% din suma cerută spre restituire, ceea ce reprezintă 450 lei, iar pentru pretenția de nulitate a contractului fiind achitată suma de 100 MDL, ceia ce corespunde prevederilor legale în vigoare la data adresării cu acțiune. Colegiul reiterează că, instanța de fond de și nu face referire directă la dispozițiile art. 87 alin. (1) lit. h) Cod de procedură civilă, la calcularea taxei de stat aplică formula prevăzută anume de această normă. Însă, după cum a fost indicat anterior, aceasta se aplică pentru acțiunile de reziliere, dar nu pentru pretențiile de nulitate a contractelor de locațiune/arendă.

În atare împrejurări Colegiul atestă ca fiind una greșită, contrară stării de fapt constatate și cadrului legal aplicabil concluzia instanței de fond, privind neînlăturarea neajunsurilor de reclamant, situația fiind anterior descrisă. În atare circumstanțe, Colegiul nu are o altă opțiune legală, decât a admite recursul și a remite cauza la rejudecare în prima instanță.

Or, principiul preeminenței dreptului, inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder contra Regatului Unit al Marei Britanii, nr. 4451/70 din 21.02.1975, par. 34, f.d. 30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) al Convenţiei de la Viena cu privire la dreptul tratatelor din 23.05.1969, nu poate fi neglijat la soluţionarea pricinilor civile, potrivit prevederilor art. 12 Cod de procedură civilă.

Conform dispoziţiilor art. 1 alin. (3) al Constituţiei RM, în lumina interpretărilor date în jurisprudenţa constantă a Curţii Constituţionale, (Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 2 din 19.01.1998), una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi. Instanţa de judecată nu constituie o excepţie în acest sens, având obligația de a respecta prevederile actelor internaționale, ale Constituției și actelor normative interne ale RM. Respectiv, la adoptarea actelor judecătorești instanțele de judecată urmează să reiasă și să se conducă strict de prevederile legale, iar soluțiile date trebuie să fie conforme acestor prevederi.

Ca consecință, restituirea cererii de chemare în judecată cu încălcarea normelor procedurale aplicabile, situație ce are ca efect neexaminarea pricinii în fond, încalcă drepturile reclamantului/recurent la un proces echitabil, de examinare în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de Lege, fapt care poate avea ca consecință încălcarea art. 6§1 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, conform căruia orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de Lege.

În final Colegiul concluzionează, că deoarece instanța de fond a dispus restituirea cererii de chemare în judecată, prin care se solicită constatarea nulității

absolute a contractului de locațiune nr. 11052023 din 11.05.2023, cu abateri de la cadrul legal pertinent și aplicabil, situația numită servește motiv pentru casarea încheierii atacate, cu remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. b) și 428 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Admite recursul declarat de avocatul Baș Andrei, în numele și interesele „Evva Partners" S.R.L.

Casează încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 25 octombrie 2023, de restituire a acțiunii adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „Evva Partners" S.R.L. către Coțur Olga privind constatarea nulității absolute a contractului de locațiune nr. 11052023 din 11.05.2023, încasarea sumei și cheltuielilor de judecată și remite cauza la rejudecare, în aceiași instanță, același complet de judecată, la etapa de soluționare a chestiunii de punere pe rol a acțiunii.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței **Ana Panov**
Judecător

Judecătorii **Viorica Mihaila**

Vitalie Cotorobai